

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від 13.06.2017 № 4276/0/20-17
на № _____ від _____

Виконавчий комітет Сумської міської ради

майдан Незалежності, 2,
м. Суми,
Сумська область, 40030

*Про надання пропозицій щодо
удосконалення проектів
регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Сумської міської ради «Про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців» та «Про Положення про особливості справляння єдиного податку суб'єктами господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності» (далі - Проекти рішень), а також документи, що надані до них листами виконавчого комітету Сумської міської ради від 05.05.2017 № 971/03.02.02.17 та від 05.05.2017 № 973/03.02.02.17, і повідомляє.

Пакети документів, наданих виконавчим комітетом Сумської міської ради, одержані Державною регуляторною службою України (далі - ДРС) 16.05.2017 за № 4852/0/19-17 та відповідно за № 4853/0/19-17.

Разом з цим відповідні Проекти рішень, що надійшли до ДРС для надання пропозицій з їх удосконалення, 31.05.2017 були прийняті на XXVII сесії VII скликання Сумської міської ради, зокрема від 31.05.2017 за № 2149-МР «Про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців» та від 31.05.2017 за № 2147-МР «Про Положення про особливості справляння єдиного податку суб'єктами господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності».

Відповідно до абзацу п'ятого та абзацу шостого постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 ДРС проводить аналіз поданих документів на відповідність вимогам статті 4 Закону та готує пропозиції з обґрунтованими

зауваженнями та висновками (у разі їх наявності); строк підготовки пропозицій не може бути більш як **20 робочих днів з дня одержання відповідних документів.**

Згідно з частинами четвертою та шостою статті 34 Закону на підставі аналізу регуляторного впливу, яким супроводжувався проект регуляторного акта при його внесенні на розгляд сесії відповідної ради, а також експертного висновку щодо регуляторного впливу цього проекту та **пропозицій уповноваженого органу відповідальна постійна комісія готує свої висновки про відповідність проекту регуляторного акта вимогам статей 4 та 8 цього Закону.** У випадках, визначених частиною другою статті 33 цього Закону, такі висновки готуються на підставі експертного висновку щодо регуляторного впливу та пропозицій уповноваженого органу. Висновки відповідальної постійної комісії та **пропозиції уповноваженого органу передаються для вивчення до постійної комісії,** до сфери відання якої належить супроводження розгляду проекту регуляторного акта у відповідній раді (далі - головна постійна комісія), за винятком випадків, коли відповідальна постійна комісія є головною постійною комісією.

Відповідно до частини сьомої статті 34 Закону при представленні на пленарному засіданні сесії ради проекту регуляторного акта голова відповідальної постійної комісії доповідає висновки цієї постійної комісії про відповідність проекту регуляторного акта вимогам статей 4 та 8 цього Закону, а також **пропозиції уповноваженого органу разом з рішенням постійної комісії** щодо їх врахування.

Таким чином рішення Сумської міської ради від 31.05.2017 № 2149-МР «Про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців» та рішення Сумської міської ради від 31.05.2017 № 2147-МР «Про Положення про особливості справляння єдиного податку суб'єктами господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності» були прийняті з порушенням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Разом з цим, ДРС розглянула Проекти рішень Сумської міської ради, та повідомляє про його результати.

Проектом рішення, надісланого листом виконавчого комітету Сумської міської ради від 05.05.2017 № 971/03.02.02.17, передбачається встановити фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності (далі – проект ставок єдиного податку), а другим проектом, що наданий від листом виконавчого комітету Сумської міської рад 05.05.2017 № 973/03.02.02.17 - Положення про особливості справляння єдиного податку суб'єктами господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності (далі – проект Положення).

Пунктом 12.3 статті 12 Податкового Кодексу України (далі - ПКУ) встановлено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків і зборів. При цьому, при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та

інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 цього Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Пунктом 12.4 статті 12 ПКУ встановлено, що до повноважень сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад щодо податків та зборів належить встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених цим Кодексом.

Відповідно до пункту 7.4 статті 7 ПКУ елементи податку, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно Кодексом.

Таким чином, рекомендуємо у Проекті рішення, яким передбачається затвердити фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців, визначити усі обов'язкові елементи, встановлені статтею 7 ПКУ або передбачити по тексту такого проекту рішення посилання на відповідні статті (абзаци, пункти, частини тощо) ПКУ, якими вже встановлені вищезазначені обов'язкові елементи.

У зв'язку із зазначеним вище, необхідність у прийнятті Положення про особливості справляння єдиного податку суб'єктами господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, не існуватиме.

Крім того законодавством не передбачено повноважень органів місцевого самоврядування щодо затвердження положень стосовно справляння місцевих податків і зборів, а встановлення обов'язкових елементів, визначених статтею 7 ПКУ, окремим рішенням не узгоджується з вимогами ПКУ.

Таким чином, проект рішення Сумської міської ради «Про Положення про особливості справляння єдиного податку суб'єктами господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності» не відповідає вимогам статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», зокрема принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми, а проект рішення «Про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців» не узгоджується з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Крім того повідомляємо, що АРВ до проекту ставок єдиного податку не відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, яка набрала чинності з 15.03.2016 (далі - Методика).

Так, у розділі «Визначення проблеми» АРВ розробник не визначив проблему, яку передбачається розв'язати шляхом запропонованого регулювання, не наведено аналізу причин, через які виникла проблема, що ставить під сумнів необхідності впровадження запропонованих розмірів фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців. Визначені розробником в АРВ цілі регулювання є абстрактними, не мають якісного, кількісного та часового виміру та не вказують, які проблеми мають вирішити.

Зазначене вище не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності, оскільки не обґрунтовано необхідності державного регулювання господарських відносин.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, з яких обрати не менше двох альтернатив, стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожної з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише текстовим описом вигод і витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них. Зокрема, в АРВ розробником не наведено жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, розробником не доведено, що встановлення ставок на запропонованому рівні, є найбільш оптимальним та ефективним способом досягнення цілей.

У зв'язку із зазначеним розробником в АРВ не доведено відповідність проекту рішення принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

В розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Визначений у розділі VII АРВ строк дії регуляторного акта не узгоджується з вимогами Бюджетного та Податкового кодексів України.

Так, підпунктом 12.3.4. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передусе бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети місцевого самоврядування),

становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Тобто, органи місцевого самоврядування, в рамках, визначених Бюджетним та Податковими кодексами України, мають до 15 липня кожного року прийняти рішення про встановлення місцевих податків та зборів на наступний рік з визначенням обов'язкових елементів, встановлених положеннями ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Виходячи з вищезазначеного, пропонуємо у проекті ставок єдиного податку передбачити, що строк дії, який становитиме один рік.

При цьому також зазначаємо, що розрахунки витрати, які виникають у зв'язку із зазначеним регулюванням, повинні проводитися лише на перший рік дії регулювання без врахування витрат за наступні роки та з горизонтом за 5 років.

У пункті 1 Тесту малого підприємництва (М-Тесту) АРВ розробником не зазначено результатів проведених консультацій щодо оцінки з боку підприємницької громадськості на запропоноване регулювання.

Пунктом 5 Тесту малого підприємництва (М-Тест) АРВ щодо розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва стосовно запропонованого регулювання про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців зазначено, що розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва є неможливим, оскільки відповідні норми встановлені ПКУ і не можуть бути врегульовані на рівні місцевих рад.

При цьому вказане вище протирічить підпункту 12.4.1 пункту 12.4 статті 12 ПКУ, де зазначається, що до повноважень сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, щодо податків та зборів належать, зокрема встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених цим Кодексом.

Таким чином податкове навантаження на суб'єктів господарювання збільшується чи зменшується пропорційно встановленню фіксованих ставок цих податків та зборів, у зв'язку з чим, під час затвердження максимальних ставок місцевих податків та зборів, доцільно розглянути можливість запровадження компенсаторних або пом'якшуючих механізмів для суб'єктів малого підприємництва.

При цьому, розробником в М-Тесті взагалі не враховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта як однієї зі складових М-Тесту, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, а також ставить під сумнів точність розрахунків, проведених згідно з Додатком 4 до Методики.

Розділ «Визначення показників результативності регуляторного акта» АРВ розробником заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено обов'язкових показників результативності регуляторного акту (розробник обмежився лише додатковими показниками результативності), таких як: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір

коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

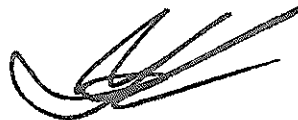
У зв'язку з неналежною підготовкою аналізу регуляторного впливу до проекту рішення Сумської міської ради «Про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців», а саме з відсутністю у ньому необхідної інформації та розрахунків, розробником не доведено відповідність цього проекту принципам державної регуляторної політики визначених статтею 4 Закону, зокрема принципу ефективності - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів та принципу збалансованості - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи наведене вище, проект рішення Сумської міської ради «Про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців» потребує суттєвого доопрацювання з метою приведення його у відповідність до діючого законодавства України, з урахуванням зазначених вище зауважень та пропозицій.

Одночасно, керуючись абзацом восьмим частини другої статті 30 Закону, звертаємось до Сумської міської ради з поданням про скасування або зупинення дії рішень від 31.05.2017 № 2149-МР «Про встановлення фіксованих ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців» та від 31.05.2017 № 2147-МР «Про Положення про особливості справляння єдиного податку суб'єктами господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності», які прийняті з порушенням вимог Закону.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України в установленому порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляпіна